

Göteborgs kommun

vastragoteborg@vastragoteborg.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Kannebäcksskolan Döv och Hörsel
i Göteborgs kommun

Tillsyn i Kannebäcksskolan Döv och Hörsel

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Göteborgs kommun under hösten 2015. Kannebäcksskolan Döv och Hörsel besöktes av Skolinspektionen den 6 november 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

För Kannebäcksskolan Döv och Hörsel saknas nationell betygsstatistik då det går få elever i årskurs 6 och 9. Det saknas också nationell statistik som visar resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 3, eftersom eleverna är för få. Inför tillsynen har skolan redovisat att samtliga elever som lämnade årskurs 6 vårterminen 2015 uppnådde minst betyget E i samtliga ämnen. För de elever som lämnade årskurs 9 vårterminen 2015 saknas en liknande sammanställning.

Trygghet och studiero

Skolan har till Skolinspektionen skickat in en sammanställning av en psykosocial enkät som de låtit åtta elever vid skolan göra. Eftersom antalet svarande är så litet kan resultatet inte redovisas statistiskt.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra Anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2016-04-14

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen visar att eleverna vid Kannebäcksskolan Döv och Hörsel får en utbildning som inriktas mot de nationella målen. Tillsynen visar att skolan genom bland annat fortbildning arbetar skolan för att varje elev ska få en undervisning som svarar mot elevens specifika behov.

Tillsynen visar vidare att det vid skolan finns en tradition av samarbete mellan lärare och lärare uttrycker en vilja att förändra undervisningen för att höja elevernas resultat. De intervjuade beskriver också metoder att arbeta förebyggande mot trakasserier och kränkande behandling för att elevernas skolsituation blir väl fungerande. Dock behöver det systematiska kvalitetsarbetet utformas så att det stämmer med skollagens krav. Vid skolan saknas dokumentation av åtgärder som skulle behöva vidtas utifrån identifierade behov vid skolan. Det saknas också aktuella sammanställningar och analyser av elevernas kunskapsresultat på skolenhetsnivå. Rektorn måste därför se till att skolans resultat, utifrån de nationella målen, samlas in, sammanställs och analyseras. Enligt de författningar som styr skolan är det rektorns ansvar att det systematiska kvalitetsarbetet vid skolan består i

Beslut

2016-01-14

4 (12)

Dnr 43 - 2015:4637

planering, uppföljning och utvärdering utifrån de nationella målen. Det är också rektorns ansvar att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den 14 april 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att uppföljning av skolenhetens resultat, beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder samt planering för genomförandet av dessa, dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det vid skolenheten genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Skollagen anger också att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det framkommer att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Skolinspektionens utredning

Intervju med rektorn för Kannebäcksskolans Döv och Hörsel visar att rektorn började sitt uppdrag den siste juli 2015. Vid tillfället för Skolinspektionens besök säger rektorn att hon fortfarande är så ny att hon inte hunnit skaffa sig en uppfattning om hur de enskilda lärarna fungerar i klassrummet. Hon berättar att hon prioriterat att iakttä och "lyssna av verksamheten".

Både lärare och elevhälsan berättar i intervjuer att skolan tidigare haft många rektorer och att omsättningen på rektorer på olika sätt präglat verksamheten. Nuvarande rektorn är den förste rektorn som behärskar teckenspråk. Vid intervju säger rektorn att hon ser det som sin första och främsta uppgift att säkerställa att samtlig personal, det vill säga både lärare och assistenter, har tillräckliga kunskaper i teckenspråk. Vid intervjuer med rektor, lärare samt elevhälsa återkommer samtliga grupper till vikten av att lärare och elever kan kommunicera, likväl som eleverna måste kunna kommunicera med varandra. Särskilt är detta, enligt de intervjuade, viktigt då den grupp elever som undervisas vid skolan är mycket komplex. Eleverna har olika grad av hörselnedsättningar men kan, enligt intervjuade grupper, även ha andra behov som inte självklart hänger samman med hörselproblematiken. Som ett led i arbetet med att utveckla kommunikationen mellan lärare och elev deltar samtliga anställda, inklusive rektorn, i ett translingvistiskt utvecklingsprojekt vid skolan. Lärare berättar i intervju att kunskap i teckenspråk är prioriterat

och att de kan få gå utbildningen på arbetstid för att få de kunskaper i teckenspråk som uppdraget kräver.

Vid intervju ger lärarna olika exempel på hur de samverkar och arbetar för att utifrån en utvärdering utveckla verksamhetens resultat både vad gäller resultat av kunskaper och arbetet med trygghet och studiero. Problemet vid skolan är enligt både lärare och elevhälsa att det saknas rutiner för att dokumentera det arbete som görs. Detta har bland annat lett till att till exempel sätt att samverka mellan lärare eller slutsatser utifrån arbetet med "learning studies" blir personburna och inte kommer verksamheten till del.

Inför tillsynen av Kannebäcksskolans Döv och Hörsel efterfrågade Skolinspektionen dokumentation och analys av bland annat elevernas kunskapsresultat från föregående år. Vid intervjuer med lärare framkommer att de diskuterar resultat av både kunskaper och arbetet med trygghet och studiero i arbetslaget och att de utifrån resultat vidtar åtgärder, men att resultatet av dessa diskussioner inte dokumenterats. Detta är enligt lärarna ett utvecklingsområde vid skolan. Lärarna säger vidare att de känner behov av en tydlig ledare som styr arbetet mot fastställda mål och ser till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Skolinspektionens tillsyn visar att rektorn ännu inte sett till att det systematiska kvalitetsarbete som bedrivs vid skolan dokumenteras. Utredningen visar att det vid skolan bedrivs ett arbete med planering, uppföljning och utvärdering av verksamheten, detta arbete dokumenteras dock inte på skolenhetsnivå. För att skolan, systematiskt och kontinuerligt ska kunna utveckla verksamheten måste rektorn ta ansvar för att det arbete som pågår på skolenhetsnivå resulterar i en resultatförståelse som kommer alla till del, detta för att uppfylla de nationella målen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Göteborgs kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande författningar. Göteborgs kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärostöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom

utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Beslut

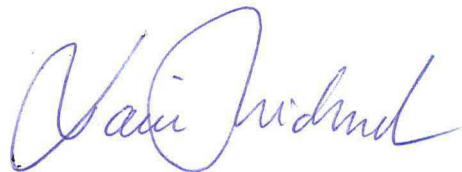
2016-01-14
10 (12)

Dnr 43 - 2015:4637

På Skolinspektionens vägnar

Frida Eek
Beslutsfattare

Karin Widlund
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Kannebäcksskolan Döv och Hörsel

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Kannebäcksskolan Döv och Hörsel

Kannebäcksskolan Döv och Hörsel är en skola med förskoleklass samt grundskolans årskurser 1-9. Från och med årsskiftet 2014/15 har Kannebäcksskolan omorganiserats och Kannebäcksskolan Döv och Hörsel blev en av fyra enheter, det finns en rektor per enhet. Vid tiden för tillsynen går 56 elever på skolan. Vid skolan finns även fritidshem. Skolan är belägen i området Tynnered som tillhör stadsdelen västra Göteborg. Skolan är ett resursuppdrag från huvudmannen, Göteborgs stad. Detta uppdrag innebär att skolan ska prioritera elever med hörselnedsättning och att skolan inte kan neka någon elev som tillhör Göteborgs kommun att börja vid skolan om eleven har en hörselnedsättning. Skolan kan, vid tillgång på plats, även ta emot elever från andra kommuner. Skolan leds av en rektor som vid tillsynsbesöket varit vid skolan i drygt tre månader.